

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สถานภาพและบทบาทของแม่ชีในด้านการให้การศึกษาและการบริการสังคม
ชื่อนักศึกษา นางสาวสุทธิวรรณ นนท์ชะสิริ
สาขาวิชา การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง
ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน
ปีการศึกษา 2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของแม่ชีในด้านการให้การศึกษาและการบริการสังคมโดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของแม่ชีและความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของแม่ชี เปรียบเทียบความคิดเห็นของแม่ชีจำแนกตาม อายุ ระดับ การศึกษา ระยะเวลาในการบวชและสาเหตุของการบวชเป็นชีและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแม่ชีในพุทธศาสนาในเขตภาคกลางจำนวน 246 คนและประชาชน 246 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แม่ชีในเขตภาคกลางส่วนใหญ่สูงอายุ มีพื้นฐานทางการศึกษาในระดับประถมศึกษา ฐานะยากจน สาเหตุที่บวชเป็นชีส่วนใหญ่เป็นเพราะมีความศรัทธาในหลักธรรม กิจวัตรประจำวันที่แม่ชีส่วนใหญ่ปฏิบัติคือ การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ การทำงานให้กับวัดหรือสำนักชีที่แม่ชีพำนักอยู่ บทบาทที่แม่ชีแสดงออกต่อพุทธศาสนาและสังคมยังน้อยมาก

แม่ชีและประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของแม่ชีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ในด้านศาสนา แม่ชีและประชาชนต้องการเห็นแม่ชีปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด โดยที่แม่ชีมีระดับความคิดเห็นที่สูงกว่าความคิดของประชาชน ในด้านการให้การศึกษา แม่ชีต้องการสอนศีลธรรมแก่ประชาชน ส่วนประชาชนต้องการให้แม่ชีสนับสนุนด้านสถานศึกษาสำหรับเยาวชนและแม่ชีได้ศึกษา ในด้านการบริการสังคมแม่ชีต้องการดำรงชีวิตอย่างสงบไม่ยุ่งเกี่ยวกับโลกภายนอก ส่วนประชาชนต้องการให้แม่ชีช่วยเหลือผู้ที่ยากไร้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของแม่ชี พบว่า แม่ชีที่มีอายุต่างกันและมีระยะเวลาในการบวชต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของแม่ชีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แม่ชีที่บวชด้วยสาเหตุต้องการความสงบ บวชเพื่อแทนพระคุณพ่อแม่และบวชเพื่อบำเพ็ญกุศล บวชด้วยสาเหตุเพราะมีความศรัทธาในหลักธรรม บวชเพราะต้องการพัฒนาตนเอง บวชเพราะ

ต้องการช่วยเหลือศาสนาและสังคมและบวชเพื่อแสวงหาความหลุดพ้นมีความคิดเห็นต่อบทบาทของแม่ชีต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แม่ชีที่บวชด้วยสาเหตุอื่น ๆ และแม่ชีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของแม่ชีไม่ต่างกัน

สำหรับประชาชน ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของแม่ชีไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

แม่ชีและประชาชนมีความคิดเห็นว่า แม่ชีควรประพฤติตนให้เหมาะสมเพื่อให้ประชาชนเลื่อมใสศรัทธา บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแม่ชีควรสนับสนุนให้แม่ชีได้รับการศึกษาและควรให้ความร่วมมือในกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่าง ๆ ของแม่ชี